

**Про стан
і перспективи реалізації
проекту
«ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ»**

СТАРТ ПРОЕКТУ «ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ»

- У 2010 р. з ініціативи проекту USAID/FINREP-I розпочато роботу над проектом «Підвищення рівня фінансової грамотності в Україні»
- Запропоновано НБУ стати координатором усіх заходів із підвищення рівня фінансової грамотності населення України
- Розпочато роботу над створенням Концепції підвищення рівня фінансової грамотності населення України

Партнери проекту підвищення рівня фінансової грамотності населення

України:

• Національний банк України

• Університет банківської справи НБУ

• Міністерство освіти і науки України

• USAID/ FINREP

• Громадська ініціатива «Національна мережа фінансової просвіти»

Базові вищі навчальні заклади, які координують упровадження курсу

- Тернопільський національний економічний університет;
- Одеський національний економічний університет;
- Луцький національний технічний університет;
- Полтавський університет економіки і торгівлі;
- Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка;
- ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України» (м. Суми);
- Хмельницький національний університет;
- Кримський економічний інститут ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;
- Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені Академіка В. Лазаряна;
- Донецький національний університет.

USAID / FINREP-I 2010-2012 pp.

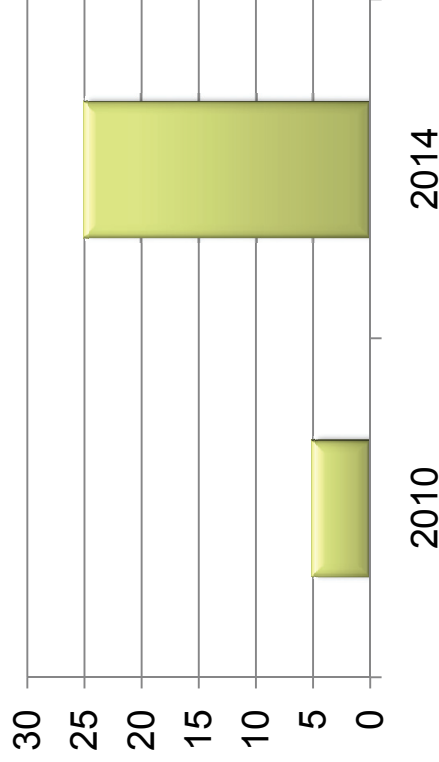
USAID / FINREP-II 2012-2014 pp.

- Розроблено навчальну програму, навчальний посібник і робочий зошит для учня, а також навчальний посібник для вчителя та одержано гриф МОН
- Викладання курсу «Фінансова грамотність» розпочалося у 2-му семестрі 2011/2012 н. р. у 13 школах 5 регіонів України: Київ, Львів і Львівська область, Харків, Черкаси і Донецька область. Охоплено було понад 500 учнів 10-х класів
- Проведено 3 семінари-тренінги для підготовки 17 тренерів і 34 учителів
- Розпочато виконання дослідно-експериментальної роботи МОН та УБС НБУ «Науково-методичні засади впровадження фінансової грамотності в навчально-виховний процес навчальних закладів»
- Видано і безоплатно розповсюджено у школах навчально-методичні матеріали курсу «Фінансова грамотність»
- Проведено 35 робочих нарад-зустрічей із методистами інститутів педмайстерності вчителів і директорами шкіл у всіх регіонах України для започаткування викладання курсу
- Викладання курсу «Фінансова грамотність» у понад 450 (у 2015 р. – 700) школах усіх регіонів України. Охоплено понад 10 000 (у 2015 р. – близько 20 000) учнів 10-х класів
- Проведено 4 семінари-тренінги, підготовлено 87 тренерів і 420 учителів
- Проведено студентську багочинну акцію «Аукціон надій». Зібрано понад 300 000 грн. Видано і безоплатно надано 10 000 комплектів навчальних матеріалів у 44 інтернатах і сиротинцях усіх регіонів України. Розпочато системне викладання курсу магістрами УБС. Курс прослухало понад 3 000 дітей-сиріт
- Проведено інтерактивні лекції магістрами УБС з курсу «Фінансова грамотність» у літніх таборах. Охоплено за 2 роки 105 таборів. Курс прослухало понад 7 500 дітей віком від 6 до 16 років
- Розроблено спеціалізований портал із фінансової грамотності
- Розпочато об'єднання зусиль із громадськими організаціями. Створено громадську організацію «Національна мережа фінансової просвіти». Розроблено стратегічні напрями і програми Мережі щодо підняття рівня фінансової грамотності.
- Проведено слухання діяльності Мережі в рамках проекту «Фінансова грамотність» на спільному засіданні комітетів з фінансів і банківської діяльності та освіти і науки у ВР

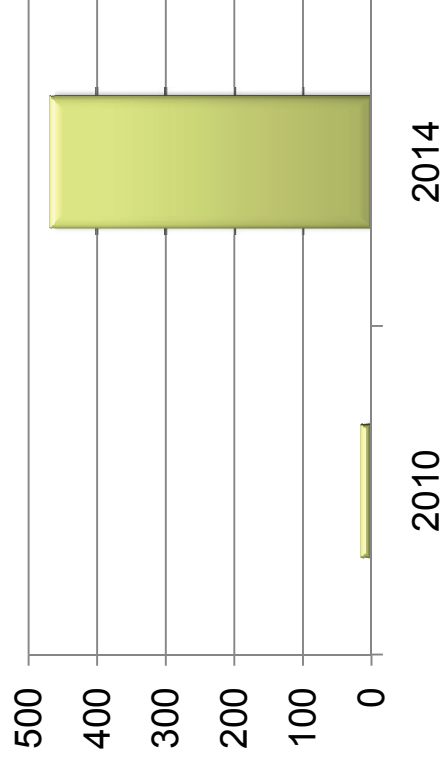

Досягнення 2010 – 2014 н.р.

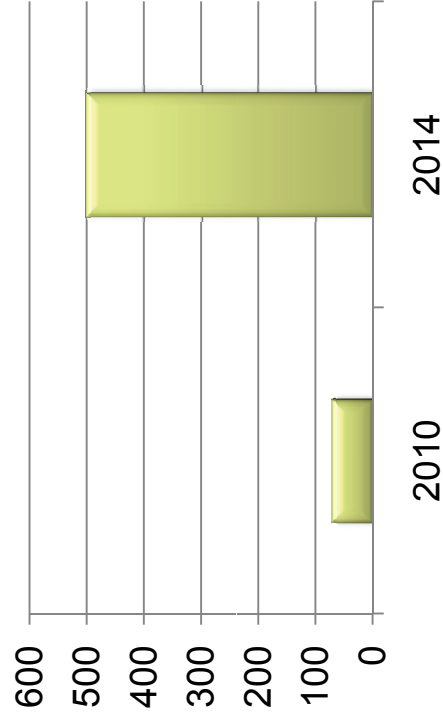
Кількість регіонів

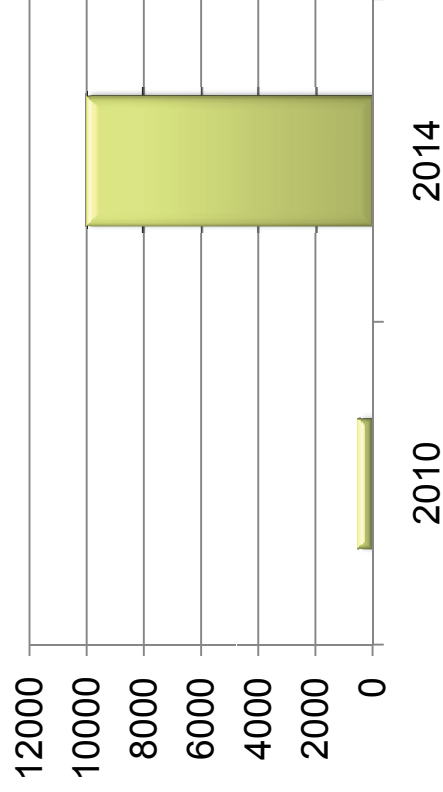
Кількість шкіл

Кількість викладачів

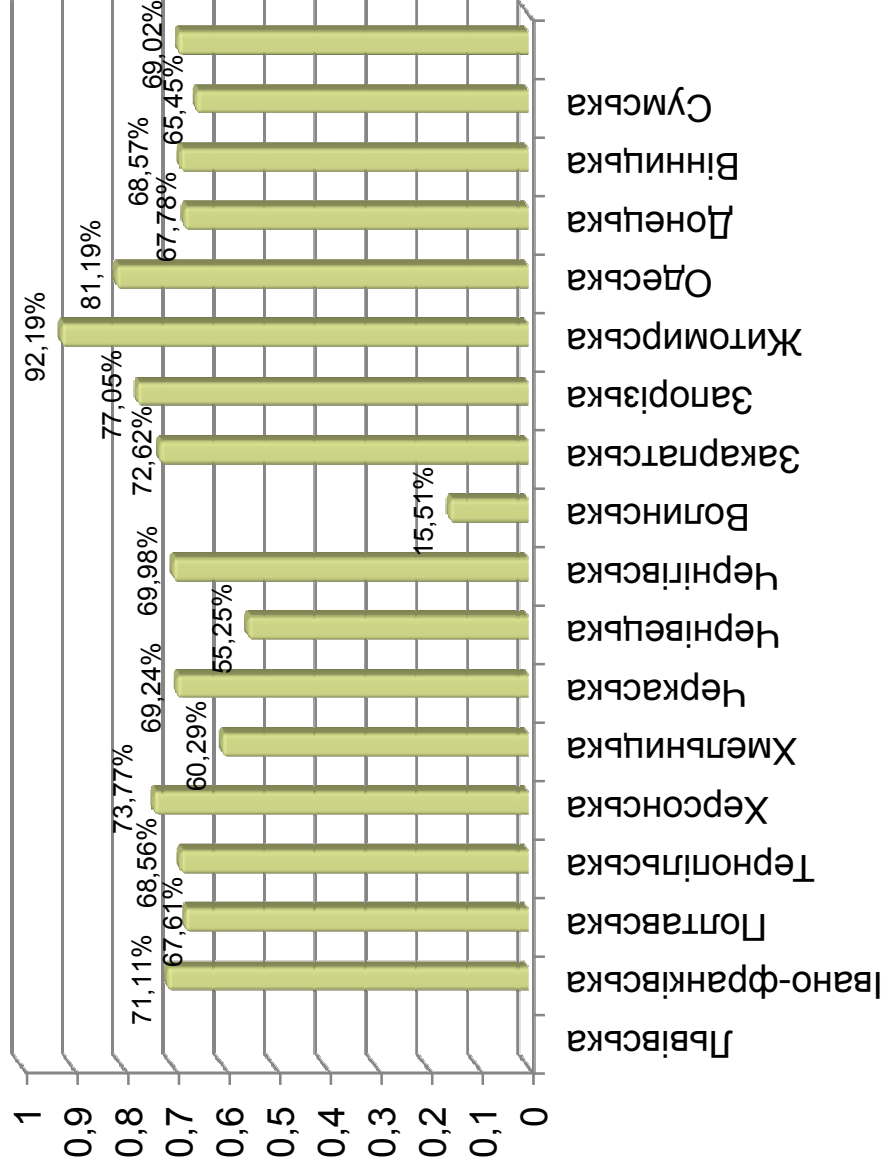
Кількість учнів

Результативність впровадження курсу за даними опитувань

Підвищення рівня знань учнів
з фінансової грамотності
з 2012 до 2014 рр.

USAID / FINREP-II 2014–2015 pp.

- НБУ стає офіційним куратором проекту «Фінансова грамотність». Розпочато розроблення Планів НБУ з підвищення рівня фінансової грамотності
- Удосконалено та видано підручник з курсу «Фінансова грамотність» із грифом МОН
- Проведено серію телепередач і радіопрограм з метою популяризації курсу «Фінансова грамотність»
- Розпочато адаптацію матеріалів із фінансової грамотності для вікових категорій 1–4, 5–9 класів у рамках активної співпраці з міжнародною організацією Афлатун. Проведено 3 тренінги. Підготовлено 25 тренерів
- Проведено спільно з НБУ, НАБУ і Фондом гарантування вкладів фізичних осіб серію тематичних заходів у рамках тижня Ощадності в 7 регіонах України
- Проведено перший в Україні турнір юних знавців із фінансової грамотності в м. Дніпропетровську під егідою НБУ. У турнірі взяли участь 75 учнів з усіх регіонів України. Переможці одержали спеціально виготовлені НБУ медалі «Фінансова грамотність»
- Підготовлено електронні презентації всіх уроків із курсу «Фінансова грамотність» – для вчителів
- Створено електронний інтерактивний навчальний підручник з курсу «Фінансова грамотність». Розпочато його апробацію у школах 5 регіонів України
- Розпочато проведення Зимових шкіл із фінансової грамотності. Курс прослухало понад 300 учнів у Києві, Львові, Черкасах і Харкові
- Створено навчальну програму для учнів 2–3 класів з курсу «Фінансова абетка». Подано на рецензування та одержання грифа МОН
- Розроблено автоматизовану систему тестування для проведення моніторингу та оцінювання знань учнів. Розпочато її масове впровадження в Україні
- Розроблено проект Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України в рамках виконання наукової роботи на замовлення департаменту офіційних публікацій НБУ
- Розпочато роботу зі створення спеціалізованого сайту спільно з НБУ, USAID
- Узято участь у 3-х міжнародних медіа-проектах «Global money week», у яких Україну з проектом «Фінансова грамотність» представлено на міжнародному рівні

Реалізовані ініціативи НБУ в рамках проекту «Фінансова грамотність»

- НБУ взяв на себе функцію головного координатора всіх ініціатив щодо підвищення рівня фінансової грамотності населення України
 - Розпочато процес розроблення Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України
 - НБУ є відповідальним координатором роботи зі створення сайта з фінансової грамотності
 - НБУ став співорганізатором проведення I Всеукраїнського турніру юних знавців із фінансової грамотності
- ### Напрями подальшої роботи
- Розроблення і прийняття Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України
 - Формування річного Плану заходів на виконання Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України
 - Продовження загальної координації заходів, які проводять міністерства і відомства у рамках проекту «Фінансова грамотність»
 - Завершення роботи зі створення сайта з фінансової грамотності
 - Лобювання та підтримка ініціатив у рамках відзначення Всесвітнього дня заощаджень в Україні, Всеукраїнського тижня фінансової грамотності, Дня банківських працівників, II Всеукраїнського турніру юних знавців із фінансової грамотності в м. Дніпропетровську, міжнародного тижня «Global money week». Залучення територіальних управлінь до надання організаційної допомоги у проведенні заходів

Реалізовані ініціативи УБС НБУ в рамках проекту «Фінансова грамотність»

- Розроблено навчальну програму, підручник і робочий зошит для учня, а також навчальний посібник для вчителя з курсу «Фінансова грамотність» та одержано гриф МОН. Розроблено інтерактивний електронний навчальний посібник для учнів з курсу «Фінансова грамотність» та одержано гриф МОН
- Проведено понад 35 нарад у всіх регіонах України з методистами інститутів підвищення кваліфікації педмайстерності вчителів і директорами шкіл з метою популяризації курсу «Фінансова грамотність»
- Розпочато науково-дослідну роботу з МОН України щодо експериментального впровадження курсу «Фінансова грамотність» у навчальний процес загальноосвітніх шкіл
- Забезпечено спільно з МОН та USAID проведення 6 семінарів-тренінгів для підготовки 87 тренерів і 420 учителів з курсу «Фінансова грамотність»
- Спільно з МОН забезпечено викладання курсу в 700 школах усіх регіонів України. Курсом охоплено близько 20 000 учнів 10-х класів
- Зібрано понад 300 тис. грн, на які випущено комплекти навчальних матеріалів та передано у 44 інтернати і сиротинці. Навчання пройшли понад 3 000 дітей-сиріт
- Проведено заняття з фінансової грамотності для учнів різних вікових груп (від 6 до 16 років) у 105 літніх таборах. Навчання пройшло 7 500 дітей
- Спільно з МОН та USAID проведено I Всеукраїнський турнір юних знавців із фінансової грамотності в м. Дніпропетровську
- Розпочато проведення Зимових шкіл із фінансової грамотності, представлено Україну на міжнародних тижнях фінансової грамотності «Global money week»
- Розпочато роботу зі створення навчальних програм і матеріалів з фінансової грамотності для учнів 2–4, 5–9 класів
- Створено автоматизовану платформу для проведення тестового моніторингу рівня знань учнів із фінансової грамотності
- Завершено I етап науково-дослідної роботи на замовлення НБУ «Розроблення Стратегії фінансової грамотності населення та механізмів її реалізації в Україні»
- Розпочато роботу зі створення «Університету третього віку»

Напрями подальшої роботи УБС НБУ:

- Завершення науково-дослідної роботи щодо створення механізмів реалізації Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності для різних вікових категорій населення України
- Надання пропозицій щодо формування річного Плану заходів на виконання Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України
- Апробація електронного інтерактивного посібника з фінансової грамотності
- Завершення роботи над розробленням навчальних програм і матеріалів з фінансової грамотності для учнів 2–4, 5–9 класів та одержання грифів МОН
- Проведення вхідного і вихідного моніторингу та оцінювання рівня фінансової грамотності учнів у школах
- Продовження проведення занять у літніх таборах та організація проведення Зимових шкіл із фінансової грамотності
- Надання допомоги у створенні сайту з фінансової грамотності
- Організація заходів у рамках відзначення Всесвітнього дня заощаджень в Україні, Всеукраїнського тижня фінансової грамотності, Дня банківських працівників, II Всеукраїнського турніру юних знавців із фінансової грамотності в м. Дніпропетровську, міжнародного тижня «Global money week»

Реалізовані ініціативи

ПІ «Національна мережа фінансової просвіти» у рамках проекту «Фінансова грамотність»

- Розроблення тематичних напрямів і програм з підвищення рівня фінансової грамотності («Управління родинними фінансами», «Просто про фінансові послуги», «Старт для фінансового майбутнього», «Сила голосу фінансової просвіти», «Національний прес-клуб фінансової просвіти», «Віртуальний фінансовий радник», «Суспільний діалог заради добробуту»)
- Затвердження Стратегії діяльності Мережі
- Участь у проведенні занять із фінграмотності у літніх таборах
- Розроблення пропозицій щодо наповнення сайта з фінансової грамотності
- Інформування громадськості про ініціативи з фінграмотності

Напрями подальшої роботи

- Участь у планових заходах на виконання Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України
- Продовження роботи в рамках визначених Мережею програм
- Надання допомоги у створенні сайта з фінансової грамотності
- Проведення тематичних заходів у рамках відзначення Всесвітнього дня заощаджень в Україні, Всеукраїнського тижня фінансової грамотності

Мета Громадської ініціативи – підвищення рівня добробуту і фінансової безпеки громадян України шляхом організації системи фінансової просвіти, що сприятиме переданні знань і навичок фінансової грамотності всім категоріям населення за допомогою регулярного постійно діючого діалогу для здійснення реалізації конкретного плану дій, необхідного для формування належного рівня фінансової грамотності та обізнаності.

Учасники Громадської ініціативи

- Всеукраїнська асоціація кредитних спілок
- Громадська організація «Ліга фінансового розвитку»
- Всеукраїнська громадська організація «Центр прав людини “Громадська ініціатива”»
- Міжнародна благодійна організація «Український освітній центр реформ»
- Асоціація банків Львівщини
- Асоціація банків Львівщини
- Кримський банківський союз
- Харківський банківський союз
- Науково-навчальний комплекс «Економосвіта»
- Громадська організація «Інститут фінансових технологій»
- Ресурсний центр розвитку громадських організацій ГУРТ
- Фонд розвитку громадських організацій «Західноукраїнський ресурсний центр»
- Асоціація незалежної економічної освіти
- Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

Реалізовані ініціативи USAID у рамках проекту –

«Фінансова грамотність»

- Завершення проекту FINREP-I та відкриття проекту FINREP-II «Розвиток ринку фінансових послуг в Україні»
- Фінансова, інформаційна та організаційна підтримка обох проектів
- Налагодження тісної співпраці з учасниками проектів: НБУ, УБС, МОН, Мережею
- Організація та фінансування семінарів-тренінгів з підготовки тренерів і вчителів. Залучення тренерів з Великобританії та США
- Організація та фінансування проведення I Всеукраїнського турніру юних знавців із фінансової грамотності в м. Дніпропетровську
- Координація робіт і консультативна підтримка створення Стратегії підвищення рівня фінансової грамотності населення України, а також сайта з фінансової грамотності
- Фінансування всіх навчальних розробок з фінансової грамотності, а також створення та випуску електронного інтерактивного посібника
- Надання допомоги у проведенні вхідного і вихідного моніторингу рівня фінансової грамотності учнів у школах усіх регіонів України. Підготовка аналітичних звітів по Україні
- Інформаційна та медіа-підтримка проекту «Фінансова грамотність»

Напрями подальшої роботи

- Завершення проекту FINREP-II
- Участь у заходах, передбачених річним Планом заходів з підвищення рівня фінансової грамотності населення України
- Завершення роботи зі створення сайта з фінансової грамотності
- Фінансова та організаційна підтримка ініціатив у рамках відзначення Всесвітнього дня заощаджень в Україні, Всеукраїнського тижня фінансової грамотності, Дня банківських працівників, II Всеукраїнського турніру юних знавців із фінансової грамотності в м. Дніпропетровську, міжнародного тижня «Global money week».
- Передання авторських прав на навчальні матеріали курсу «Фінансова грамотність»
- Тиражування електронного інтерактивного посібника та організаційна підтримка його масового впровадження в навчальний процес у школах України

Реалізовані ініціативи МОН у рамках проекту «Фінансова грамотність»

- Надано грифи МОН на навчальну програму, підручник і робочий зошит для учня, а також навчальний посібник для вчителя з курсу «Фінансова грамотність», інтерактивний електронний навчальний посібник для учнів з курсу «Фінансова грамотність»
 - Спільно з УБС проведено понад 35 нарад у всіх регіонах України з методистами інститутів підвищення кваліфікації вчителів та директорами шкіл з метою популяризації курсу «Фінансова грамотність»
 - Розпочато науково-дослідну роботу з УБС щодо експериментального впровадження курсу «Фінансова грамотність» у навчальний процес загальноосвітніх шкіл
 - Забезпечено підготовку 87 тренерів і 420 учителів з курсу «Фінансова грамотність»
 - Надано листи-підтримки щодо викладання курсу у школах усіх регіонів України.
 - Надано листи-підтримки на проведення занять із фінансової грамотності для учнів різних вікових груп у літніх таборах
 - Спільно з УБС та USAID проведено I Всеукраїнський турнір юних знавців з фінансової грамотності в м. Дніпропетровську
 - Надано листи-підтримки на проведення Зимових шкіл із фінансової грамотності на базі УБС
 - Координація роботи зі створення навчальних програм і матеріалів з фінансової грамотності для учнів 2–4, 5–9 класів
 - Організовано проведення вхідного і вихідного моніторингу рівня знань учнів з фінансової грамотності
 - Забезпечено регулярне висвітлення усіх подій на сайті МОН
- ### Напрями подальшої роботи
- Завершення III етапу науково-дослідної роботи з УБС щодо експериментального впровадження курсу «Фінансова грамотність» у навчальний процес загальноосвітніх шкіл
 - Участь у заходах, передбачених річним Планом заходів з підвищення рівня фінансової грамотності населення України
 - Організаційна підтримка ініціатив у рамках відзначення Всесвітнього дня заощаджень в Україні, Всеукраїнського тижня фінансової грамотності, II всеукраїнського турніру юних знавців із фінансової грамотності в м. Дніпропетровську, міжнародного тижня «Global money week»
 - Підтримка масового впровадження електронного інтерактивного посібника у навчальний процес у школах України
 - Надання грифів МОН навчальним матеріалам із фінансової грамотності для учнів 2–4, 5–9 класів